

Kolbjørn: Da folketinget for 10 år siden besluttede at oprette „Statens almindelige Videnskabsfond“, blev der lagt en årlig bevilling på 2 mill. kr. som rådighedssum til grund for fondets virksomhed. I de senere år har vi flere gange måttet forhøje dette beløb, først til 2½ mill. kr. og i 1960 til 3½ mill. kr. Selv om disse forhøjelser i nogen grad er udtryk for den almindelige udvikling i prisniveauet, tror jeg dog også der heri ligger et udtryk for dette fonds betydning og for, at man i stigende grad er blevet klar over dets muligheder for støtte til den enkelte videnskabsmands forskningsarbejde.

Den højtærede minister for kulturelle anliggender stiller nu forslag om, at fondets årlige rådighedssum sættes op til 6 mill. kr., et forslag, der hviler på en indstilling fra fondets bestyrelse, der som bekendt bortset fra et par repræsentanter for administrationen udelukkende består af videnskabsmænd fra forskellige felter. Der henvises i indstillingen til, at ud over et stigende behov og den almindelige prisbevægelse er der på adskillige felter i dag, hvis nye opgaver skal gennemarbejdes, brug for et videnskabeligt apparatur, som i det enkelte tilfælde kan kræve betydelige summer. Det var måske af en vis interesse i et hurtigt arbejdende udvalg ud over at drøfte forslaget at få nogle oplysninger om enkeltheder på disse områder. Der foreligger mig bekendt også en trykt årsberetning fra videnskabsfondet, og selv om jeg og de fleste andre medlemmer vel ikke vil gøre os til dommer over den enkelte opgave, er det alligevel ganske praktisk at se lidt på, hvad det er for ting, der i særlig grad er søgt om støtte til, eventuelt ting, som vi ved tidligere lejlighed har fået oplysning om. Er der opgaver, som man har måttet afslå at give støtte til, skønt man i og for sig fandt det ønskeligt at yde den hjælp, der skulle muliggøre opgavernes løsning, og i så fald hvilke?

Mit parti vil gerne støtte forslaget ud fra vort ofte understregede principielle synspunkt, at også den videnskabelige grundforskning, for hvilken håndgribelige praktiske formål og dermed en direkte nyttevirkning sjældent kan påvises, må udvikles og stadig holdes på højde med det videnskabelige arbejde i andre kulturlande. Jeg

vil finde det naturligt, at vi ser lidt nærmere på hele dette område i et udvalg, og jeg skal efter forhandlingens afslutning stille forslag om, at lovforslaget henvises til et sådant udvalg.

Helga Pedersen: I årene efter den anden verdenskrig måtte det erkendes, at det var nødvendigt at styrke villkårene for dansk forskning, navnlig på grundvidenskabernes område. Mit parti har stedse erkendt, at en effektiv og betydelig støtte til videnskaben fra statens side var nødvendig, og vi har med glæde kunnet stemme for lovforslag herom. Det har også været klart for os, at en forøgelse af bevillingerne til dette formål måtte forudses, ikke alene på grund af løn- og prisudviklingen, men også under hensyn til udviklingen inden for forskningsarbejdet, således som den højtærede minister nærmere har redegjort for det i de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Hvor meget nu forøgelsen bør udgøre, er naturligvis i nogen grad en skønssag. Den sidste forhøjelse, der skete for knap 2 år siden, udgjorde ca. 50 pct. af den daværende bevilling. Der foreslås nu en noget stærkere forøgelse, nemlig fra 3½ mill. kr. til 6 mill. kr., og den højtærede minister har i fremsættelsen antydnet, at det ikke vil være forsvarligt at bevilge under 5 mill. kr. årlig til dette formål. Nu skal det villigt erkendes, at i tider som disse, hvor millionbeløb til det ene og det andet formål, også til forskning, nævnes daglig — jeg tænker her bl. a. på de betydelige bevillinger, der er givet til den forskning, der foregår på Risø — i sådanne tider kan det synes noget paradisk at gå i enkeltheder og tale om, hvorvidt en halv eller en hel million årlig yderligere bør bevilges til det her omhandlede formål, for under en fornuftig administration og med den lovbestemmelse, der findes om henlæggelse af midlerne, går midlerne ikke tabt. På den anden side har vi medlemmer af folketinget pligt til at efterprøve de begrundelser, der anføres for bevillingens forøgelse; under hensyn hertil må jeg bemærke, at jeg ikke finder den begrundelse, der gives i bemærkningerne til lovforslaget, om oparbejdelse af en betydelig reservekapital, ganske holdbar. Der står i bemærkningerne, at det er nød-